

Puidust laut

ALAR JUST

Ühekorruseline lüpsikarjalaut koosneb kolmest osast: kahest laudaplokist ja nendevahelisest lüpsiplokist. Hoonealune pind on ca 10 000 m². Lüpsiploki ümber asuvad teenindusruumid: ühel pool piimahoidla koos masinaruumiga, teisel pool olmeplakk bürooruumide, sanitaarsõlme ning veterinaari tööruumidega. Olme- ja lüpsiploki välispiirded on soojustatud. Loomade elu- ning liikumisaladel kapitaalset külgeseinu pole. Halva ilma korral rullitakse alla tuulekaitsekardinad. Ot-saseinad on siiski alalised.

Hoone on projekteeritud Eesti projekteerimisnormide järgi. Hoone tulepüsi-vusklass on TP-3.

Hoone põhikandekonstruktsioonid on puidust. Konstruktsiooni valik tehti hinna põhjal võrreldes eelnevalt kaheksat varianti.

Hoone liim- ja saepuidust konstruktsioonid kuuluvad enamasti 2. kasutusklassi. Kasutatud liimpuit on projek-

teeritud tugevusklassiga GL28c ja saepuit tugevusklassiga C24.

Laudaosa karkassipostide all on kohtvundamendid ja lüpsiploki all plaatvundament. Põrandate paksus on 15 cm ja nende pealispind rihveldatud. Kaldne põrand on toetatud hoone perimeetril mullavalliga, mille kõrgus muutub proportsionaalselt põrandaga.

Laudaosa äärmised karkassipostid ja otsapostid on nelikanttorust, sisemised postid on ümarpuidust. Puitpostid on kinnitatud kohtvundamentidele terasetailide abil, mis on freesitud puitu sisse.

Katusekandjateks on puittalad ristlõigetega 200 × 250 ja 250 × 250 mm. Kandjad on jätkatud poltühendustega vastavates momendi “null-kohtades”. Lüpsiploki kohal on katusekandjateks puitfermid, mis toetuvad Columbia plokist seintele. Roovitus on lahendatud ülekatete ja roovitagedega. Kõik katused on kaetud kondensivaba profiilplekiga.

Põlvamaal Aarna külas valmis hiljuti 1000-pealise lüpsikarja laut. Laut kuulub Põlva Põllumajanduslikule Osühingule. Mammutlaut paikneb vana laudakompleksi naabruses endise talukoha asemel.

Osa laudapõrandaid on keskmise ühendustee poole kaldu, et tagada läga parem äravool. Loomadel on all kummimadratsid, millele laotatakse vähesel määral põhku.

Sõnniku tüübiks on läga. Piki lauda vahikäiku kulgeb lägakanal, mis on kaetud torurestide ning raudbetoonplaatidega. Lägakanaliga ristub sügavam kanal, mis ühendab lägakanalit lägamahutiga. Lüpsiplokist tulevad heitveed (lüpsiseadmete ja piimajahutite pesuveed ning olmereoveed) kogutakse eraldi mahutisse, mida perioodiliselt tühjendatakse.

Lauda projekteeris AS Resand (arhitekt Andres Tambek, konstruktor Raul Lätt). Laud ehitas AS RIS. Ehitusmaksumuseks kujunes ca 25 miljonit krooni.

Soome Puuinfo andmetel hoogustus uute põllumajandushoonete ehitamine pärast Soome ühinemist Euroopa Liiduga hüppeliselt. Ilmselt võib sama oodata ka Eestis. Lautade sisekliimasse sobib aga puit ideaalselt. 

